

Kommunal- og regionaldepartementet
Postboks 8112 Dep.
0032 Oslo

Vår ref.: 2007/8318 - 45924/2007

Deres ref.: 07/2228-1 MOP Dato: 20.12.2007

Høringssvar - Forslag til regler som skal bidra til økt åpenhet og rolleklarhet i kommuner og fylkeskommuner

Det vises til høringsnotat om forslag til regler som skal bidra til økt åpenhet og rolleklarhet i kommuner og fylkeskommuner med høringsfrist 31. desember 2007.

Fylkesutvalget behandlet høringen i sitt møte 20. desember og vedtok følgende høringsuttalelse:

Østfold fylkeskommune stiller seg i det vesentlige bak arbeidet som gjøres for å bidra til økt åpenhet og rolleklarhet i kommunene og i fylkeskommunene. Den siste tiden har det kommet eksempler på viktigheten av fokus på etiske spørsmål, og gode kontrollrutiner etter avsløringer av misbruk av stilling og tillitsbrudd i den offentlige forvaltningen.

Det er likevel viktig at det lokale selvstyret ivaretas og at de sentrale reglene ikke får utilsiktede virkninger som begrenser det lokale handlingsrom.

Østfold fylkeskommune ønsker å minne om at normalen fremdeles er at kommunesektoren består av et stort flertall engasjerte, og kompetente politikere og ansatte med høy etisk bevissthet. Det er en fare at alt fokus som nå er på enkelttilfeller av lureri, underslag, unntak og manglende kontrollrutiner både i kommune og stat kan ta oppmerksomheten bort fra frivilligheten, og det engasjementet og den lojaliteten som disse føler for oppgavene i kommunen / fylkeskommunen.

De siste års avsløringer, viser likevel at det er et ansvar for kommunene og fylkeskommunene å også ha fokus på forebygging, etikk og kontroll.

Østfold fylkeskommune stiller seg etter dette bak forslag om å;

- 1) fremheve etikkdimensjonen i kommunelovens formålsparagraf og syntes formuleringen er god og dekkende.
- 2) innføre rapporteringsplikt på etikkområdet,
- 3) presisere at også revisor har innsynsrett hos private avtaleparter i samme grad som fylkeskommunen har det,
- 4) inkludere ledelse og styremedlemmer i heleide offentlig eide selskaper blant personene som er innhabile i forvaltningslovens § 6 og kommunelovens § 40 nr. 3,
- 7) innføre rapporteringsplikt ved vedtak om lukking av møter, og beslutninger om habilitet og

Kommunikasjonsavdelingen

Postadresse: Postboks 220, 1702 Sarpsborg
Kontoradresse: Oscar Pedersensvei 39, Sarpsborg
Telefon: 69 11 70 00, Telefaks: 69 11 74 83

E-post: sentralpost@ostfold-f.kommune.no
Internett: www.ostfold-f.kommune.no
Org.nr.: 974 544 407

- 10) åpne for at også folkevalgte som er under siktelse eller tiltale for fusk og uregelmessigheter i forbindelse med valg, skal kunne suspenderes fra sine politiske verv.

For følgende områder har Østfold fylkeskommune ingen vesentlige merknader, men ser ingen problemer med forslagene og vil forholde seg til de lov og forskriftsendringer som eventuelt innføres:

- 5) begrense fylkesrådmannen, dennes stedfortreder og fylkesrådets deltakelse i styret for kommunale foretak
- 6) innføre presisering og utdyping av regler for lovlighetskontroll i saksbehandlingsreglene,
- 8) innføre regler om at ikke styret kan vedta sin godtgjørelse i kommunale og interkommunale selskap, men at dette overlates til hhv. Kommunestyret / fylkestinget, eller representantskapet og
- 9) innføre regler om åpenhet rundt lån og andre ytelser til ledere og styremedlemmer i kommunale foretak og interkommunale selskaper

Østfold fylkeskommune har følgende synspunkter på hensiktsmessigheten ved å utelukke ordfører og varaordfører samt kommune og fylkesråd, fra styreverv i kommunale selskaper:

Østfold fylkeskommune mener at en slik bestemmelse ikke vil være hensiktsmessig. Den vil gå rett inn i det kommunale selvstyret og regulere hvordan fylkeskommunen skal organisere seg og drive selskapskontroll.

Østfold fylkeskommune har god erfaring med at ledende politikere innehar styreverv i selskaper der fylkeskommunen har eierandeler, og mener at det ikke er naturlig at statlige myndigheter på denne måten griper inn i aksjeeiernes og generalforsamlingens rett til å velge det styret de finner hensiktsmessig.

Østfold fylkeskommune anser at man må ha tillit til at generalforsamling og fylkesting velger det mest kompetente styret i forhold til selskapets behov. Det påligger naturligvis en plikt for styremedlemmer å ha lojalitet i selskapet.

Det forutsettes at de styremedlemmer som oppnevnes på vegne av fylkeskommunen har nødvendig kompetanse. Det forutsettes videre at generalforsamlingen når den velger, og fylkestinget når de innstiller og ellers utøver selskapskontroll, har den nødvendige kunnskap om ansvarsformene i de respektive selskapslover.

Det bemerkes også at en slik regel vil kunne være svært upraktisk for mange mindre kommuner, da de kanskje bare har en frikjøpt politiker og dette er ordføreren. Representasjon i styrer der kommunen har eierinteresser, eller der andre samfunnsinteresser tilsier kommunens representasjon i styret for ulike selskaper og foretak, kan være blant ordførerens oppgaver og begrunnelse for frikjøpet.

Det må forventes at hensyn til åpenhet, etiske vurderinger og ordførerens eventuelle dobbeltrolle er blant vurderingene som gjøres i kommunene før valg av representanter til styrene.

Med hilsen

Atle Haga
fylkesrådmann

Geir Johannessen
fylkesdirektør